

ХРАНЕНЕ И ЗДРАВЕ

По данни от социологическото изследване “Етнокултурната ситуация в България - 1992” около 33% от ромите респонденти преценяват, че семейството им живее “по-скоро зле, отколкото добре”, а 51% дават отговора “зле, едва свързваме двата края”. При наблюденията, които проведохме през лятото на 1992 г. в няколко ромски махали в гр. Пловдив и селата около него, останахме потресени от мизерията и хроничния глад, от който страдаха внушителна част от ромите.

По време на теренната работа на изследването “Циганите в преходния период” всекидневно се убеждавахме, че за преобладаващата част от тях един от най-тежките и трудно решими проблеми е изхранването на семейството.

Повечето от респондентите ни се смущаваха, когато ги молахме да опишат с какво обикновено се хранят. Оказа се, че над половината от живеещите в градовете през зимата и ранната пролет разчитат главно на възможността да ползват бракуваните и изхвърлени зеленчуци и плодове от складовете на Наркооп и пазарите. Храната от тези изгнили, скапани, почернели от нитрати зеленчуци има лоша миризма и вид и е просто вредна. Напролет се “хващат за зеленко” - децата и жените берат коприва, лапад, киселец и това става основното им меню за два-три месеца. През лятото и есента е по-лесно - “приватизират” част от селскостопанската продукция на околното население, понякога толкова успешно, че могат и да продават от нея на пазара. В отговорите си 48% от респондентите ни заявиха, че ядат месо веднъж месечно или дори по-рядко, а още 25% - 2-3 пъти месечно. Зачестяват случаите на набавяне на месо чрез кражби на домашни животни.

Когато провеждахме изследването в с. Сотиря, Сливенско, бяхме ужасени от вида на хората в махалата. Жените и децата, както и голяма част от мъжете бяха обезобразени от тежки екземи по лицата. Оказа се, че три дни преди нашето пристигане били намерили на бунището край Сливен изхвърлено свинско месо и кайма в значителни количества. Обясняваха, че дълго са го варили, изхвърлили са първата вода, в която